

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 10 Kasım 2021
Sayı: 1950

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kamuda Çalışan Avukatlarının Özlük Haklarının İyileştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Gerekçesi ektedir. Gereğini saygılarımla arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

T.C. Cumhurbaşkanlığı Hukuk İşleri Başkanlığına

Kamuda Çalışan Avukatlarının Özlük Haklarının İyileştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Gerekçesi ektedir. Gereğini saygılarımla arz ederim.

T.C. Cumhurbaşkanlığı Hukuk İşleri Başkanlığına

Kamuda Çalışan Avukatlarının Özlük Haklarının İyileştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Gerekçesi ektedir. Gereğini saygılarımla arz ederim.

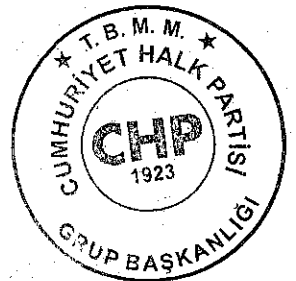
TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Adalet
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 10 Kasım 2021	Esas No: 2/3941

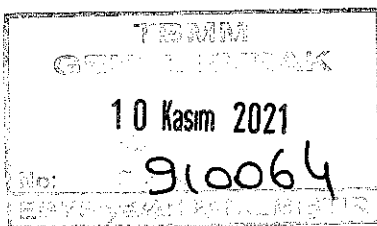
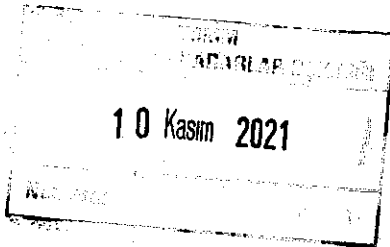
T.C. Cumhurbaşkanlığı Hukuk İşleri Başkanlığına

Kamuda Çalışan Avukatlarının Özlük Haklarının İyileştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Gerekçesi ektedir. Gereğini saygılarımla arz ederim.

T.C. Cumhurbaşkanlığı Hukuk İşleri Başkanlığına

Kamuda Çalışan Avukatlarının Özlük Haklarının İyileştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Gerekçesi ektedir. Gereğini saygılarımla arz ederim.

GENEL GEREKÇE

Kamu Avukatları 1943 Yılından buyana , 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "Avukatlık Hizmetleri Sınıfı" kapsamında, Cumhuriyet Savcıları gibi kamu gücünü temsil etmekte, yargı önünde yürütmenin temsilciliğini yapmakta, her türlü davada devleti savunup devlet yararını korumak için çalışmakta, idarenin iş ve eylemlerinin hukuka uygun olması ve kamu hizmetlerinin hukuki anlamda güvenilirliğinin sağlanması bakımından, kamu yönetimi içinde çok önemli bir görev ifa etmektedir.

"Avukatlık Hizmetleri Sınıfı" diğer hizmet sınıflarına nazaran, görev , yetki ve sorumluluk açısından daha geniş yükümlülük altındadır. Ancak bu yükümlülüğün gereği olan statü, maaş ve özlük haklarına sahip olmadıkları için yıllardır hak arayışlarını sürdürmektedirler . Bu kapsamda, Anayasanın ücrette adalet ve eşitlik ilkeleri çerçevesinde, statü, maaş ve özlük haklarının iyileştirilmesi talebini içeren 12/06/2015 tarihli dilekçe ile Kamu Denetçiliği Kurumuna başvurmuşlardır.

Kamu Denetçiliği Kurumu; "...Anayasanın 55 inci maddesinde, ücretin emeğin karşılığı olduğu, Devletin çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alacağı, Anayasa, ücreti, diğer gelirlerden farklı olarak özel şekilde düzenlediği, bu düzenlemede ücretin özellikli ve ayrık durumunu gözeterek, Devlete "adaletli bir ücret" için tedbir alma görevi vermek suretiyle koruma altına almış olduğu, Bakanlıklarca mevzuat değişikliğine ilişkin taslak hazırlanıp Başbakanlığa sevk edildiğinde, değerlendirmeleri ve bilgileri için kararın bir örneğinin Başbakanlığa gönderilmesine " şeklinde karar vermiştir.

Aradan geçen sürede, Yasama hiçbir mevzuat değişikliği yapmamıştır. Ben ve aşağıda imzası olan milletvekillerince verilmiş olan 20 den fazla kanun teklif metni de "KOMİSYON " aşamasında bekletilmektedir.

Hali hazırda ön lisans mezunu bir teknik personel maaşından bile düşük bir maaş ve emeklilik hakkı karşılığında çalışan Kamu Avukatlarından yaşları ve sair koşulları uygun olanlar, aynı eğitim ile ifa edilen hakim/savcı/müfettiş/noter gibi meslek gruplarına geçerek ücret sorununu çözmeye çalışmaktadır. Ücrette adalet sağlanmadığı için kamu avukatı sayısı hızla azaldığından, kamu davaları kamu avukatı eliyle takip edilemez hale gelmiştir.

Bu azalmayı durdurmak için, Adalet Bakanlığınca hazırlanan İnsan Hakları Eylem Planının 2.6.i maddesinde " Kamu Avukatlarının Çalışma Esasları ve Özlük Haklarına yönelik iyileştirme yapılacaktır." şeklinde taahhütte bulunulmuştur.

Gerek Kamu Denetçiliği Kurumu Kararı, Gerek Adalet Bakanlığı Taahhüdü ve gerekse Anayasanın 55. Maddesi ile Devlete yüklenen "çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirleri alma" yükümlülüğü çerçevesinde Kamu Avukatlarının , avukatlık mesleğine yaraşır bir ücretlendirme , statü ve özlük hakkına kavuşturulması gerektiği açıktır.

Kanun teklifi ile kamuda çalışan avukatlar ile hakim, savcılar ve diğer kariyer meslek kadroları arasında zaman içinde ortaya çıkan ve gittikçe artarak kamu avukatlarının hem mağduriyetine hem de motivasyonunun bozulmasına yol açan ücret farkının giderilmesi sağlanarak, adalet ve hakkaniyete aykırı ücret dengesizliğinin ortadan kaldırılması, bu sayede; kamu avukatlığına olan ilginin ve mesleki saygınlığın artırılması ile Devlet hukuk hizmetlerinde kalite, güvenilirlik ve verimliliğin yükseltilmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Kamu Avukatlığı Kariyer Meslek olmasına rağmen, KPSS B Grubu puan ile mesleğe kabul edildiğinden kariyer meslek olarak kabul edilmemektedir. Bu nedenle KPSS A Grubu sınav ile mesleğe kabulü düzenlenmiştir.

Madde 2- Devlet Memurları Kanununda hizmet sınıfları itibarıyla, avukatlık, denetim, sağlık ve teknik hizmetler sınıfı için belirlenen ek gösterge oranları açısından başlangıçta bir denge kurulmuşken, zaman içerisinde yapılan değişikliklerle bu denge avukatlık hizmetleri sınıfı aleyhine bozulmuştur. Ek gösterge taban ve tavan katsayıları, diğer sınıflara nazaran düşük bırakılmıştır. Ek gösterge ödemeleri de, özel hizmet tazminatı gibi emekli maaşına etki ettiğinden, bu haksız durum emeklilik döneminde de devam etmektedir.

Ek gösterge tavan katsayısı 3000 olan Kamu Avukatları, hekimler, mühendisler ve müfettişlere nazaran hem aktif hem de pasif dönemde daha az ek gösterge almaktadır. Bu durumun avukatlar lehine düzeltilmesi gerekmektedir.

Madde 3- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olarak istihdam edilen kamu görevlilerine çalıştıkları hizmet sınıfı itibarıyla özel hizmet tazminatı ödenmektedir.

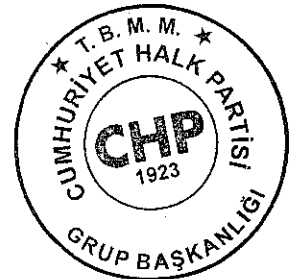
Kamu Avukatları, özel hizmet tazminatı ödemesi bakımından belirlenen oranlara bakıldığında, diğer hizmet sınıflarında istihdam edilen devlet memurlarından daha düşük bir orana tabi tutulmaktadır. Avukatlık Hizmetleri Sınıfı, görev, yetki ve sorumluluk bakımından diğer hizmet sınıflarına nazaran daha fazla özellik ve öneme sahiptir. Buna karşılık, avukatların özel hizmet tazminatı, teknik, sağlık, emniyet ve denetim hizmetleri sınıflarındaki memurların aldıkları orandan azdır. Devlet Memurları Kanununda, uzman tabipler için % 215, pratisyen hekimler için % 145, Teknik elemanlar için % 175, müfettişler için % 195 oranında özel hizmet tazminatı ödenmesi öngörülmüşken, Avukatlar için belirlenen oran % 135 olarak uygulanmaktadır. Söz konusu tazminat, emeklilik maaşına da etki etmesi nedeniyle, bu orantısızlık emeklilik döneminde de devam etmektedir. Kamu avukatlarının, yürütmekte olduğu görev ve üstlendikleri sorumluluk düşünüldüğünde, diğer hizmet sınıfları için öngörülen tazminata orantılı bir oran belirlenmesi ve özel hizmet tazminatı oranının artırılması teklif edilmektedir.

Madde 4- Avukatların asli görevi, müvekkillerini yargı yerlerinde ve çeşitli Kurum ve Kuruluşlar nezdinde temsil etmektir. Özü temsil olan savunma görevini Kamuda, müvekkilleri Kamu Kurumlarını temsil etmek suretiyle ifa eden Kamu Avukatlarına, Muhakemat Müdürlerine, Hukuk İşleri Müdürlerine ve Hukuk Müşavirlerine, bulundukları makam itibarıyla Devlet Memurları Kanununda öngörülen şekilde makam ve temsil tazminatı ödemesi yapılmamaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ekli IV sayılı Makam Tazminatı Cetvelinde, hangi devlet memurlarının ne oranda makam tazminatından faydalanacakları düzenlenmiştir. Kamu Avukatları ile Hukuk Müşavirleri, müvekkilleri olan Devleti temsil etmelerine rağmen makam ve temsil tazminatı uygulamasının dışında bırakılmıştır. Bu durumun düzeltilmesi için değişiklik teklifi sunulmuştur.

Madde 5- Yürürlük maddesidir.

Madde 6- Yürütme maddesidir.

KAMUDA ÇALIŞAN AVUKATLARININ ÖZLÜK HAKLARININ İYİLEŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 - 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

Ek Madde 45- Bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşları, Avukat, Hazine Avukatı Hukuk Müşavir kadrolarına (A Grubu Kadro), özel yarışma sınavı ile alım yapabilirler. Giriş sınavı merkezi sınav sonuçlarına göre; yazılı ve sözlü veya yalnızca sözlü sınavdan oluşur. Giriş sınavı için, eleme sınavı sonucunda aranacak puan türleri, taban puanları ve sınavda alınan başarı derecelerine göre çağrılacak aday sayısı tespit edilerek, giriş sınavı duyurusuyla ilan edilir. Ancak, giriş sınavına çağrılacak aday sayısı, atama yapılacak kadro sayısının yirmi katından, yalnızca sözlü sınav yapılması hâlinde sözlü sınava çağrılacak aday sayısı giriş sınavı duyurusunda belirtilen kadronun dört katından fazla olamaz. Yazılı sınav, kurumun görev alanına göre yönetmelikle belirlenen konulardan yapılır. Yazılı sınav sonucunda yetmiş puandan az olmamak üzere, en yüksek puandan başlanarak giriş sınavı duyurusunda belirtilen kadronun dört katına kadar aday sözlü sınava çağrılır. Sözlü sınavda, sınav komisyonunca sınavda sorulacak soruların önceden hazırlanması ve tutanağa bağlanması, her adaya sorulan soruların kayda geçirilmesi ve sorulan sorulara adayların verdiği yanıtlara hangi komisyon üyesince, hangi notun takdir edildiğinin tutanakta ayrı ayrı gösterilmesi ve ayrıca görüntü ve ses kaydı alınması suretiyle, adayların;

- Sınav konularına ilişkin bilgi düzeyi,
- Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü,
- Liyakati, temsil kabiliyeti, davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğu,
- Özgüveni, ikna kabiliyeti ve inandırıcılığı,
- Genel yetenek ve genel kültürü,
- Bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı, yönlerinden değerlendirilir.

Adaylar, komisyon tarafından üçüncü fıkranın (a) bendi için elli puan, (b) ile (f) bentlerinde yazılı özelliklerin her biri için onar puan üzerinden değerlendirilir ve verilen puanlar ayrı ayrı tutanağa geçirilir. Bunun dışında sözlü sınav ile ilgili herhangi bir kayıt sistemi kullanılmaz. Sınav komisyonu, kurum içinden veya dışından yönetmelikle belirlenen kişilerden oluşur. Sözlü sınavda başarılı sayılmak için, komisyon başkan ve üyelerinin yüz tam puan üzerinden verdikleri puanların aritmetik ortalamasının en az yetmiş olması şarttır. Başarı puanı en yüksek olan adaydan başlanmak suretiyle giriş sınavı duyurusunda belirtilen kadro sayısı kadar asıl adayın isimleri ilan edilir. Yapılan sınavlarda başarılı olmak şartıyla, giriş sınavı duyurusunda belirtilen kadro sayısının yarısını geçmemek üzere komisyon tarafından belirlenen sayıda yedek adayın isimlerini kapsayan bir liste belirlenerek ilan edilir.

Bu maddenin uygulanması ile ilgili hususlar, ilgili yönetmeliklerde gerekli değişiklikler yapılmak veya kurumlarınca hazırlanacak yönetmeliklerle düzenlenir.

Bu madde kapsamında istihdam edilen Hukuk Müşaviri, Hazine Avukatı ve Avukatlara diğer görevlerinin yanı sıra; Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü ve Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüklerinin gerekli gördüğü sıklıkta hazırlayacakları yönetmelikle belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde merkez ve taşra teşkilatı faaliyetini teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma ile görevlendirebilir.

Hukuk Müşaviri, Hazine Avukatı ve Avukatlara teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma işlerine ilişkin görevlendirmelerinde, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah

Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrası hükmü uygulanır. Bunların görevlendirme ve çalışmalarına ilişkin usul ve esaslar çıkarılacak kurumsal yönetmelikle düzenlenir.

Bu madde kapsamında istihdam edilen hukuk müşaviri, hazine avukatı ve avukatlar avukatlık stajı nedeniyle 36. maddenin "Ortak Hükümler" bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendi hükmünden aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlanırlar.

Madde 2- (1) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na ekli (I) Sayılı Cetvelin "V-AVUKATLIK HİZMETLERİ SINIFI" bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kadroları bu sınıfa dahil olanlardan;	1	4800
	2	4200
	3	3600
	4	3000
	5	2200
	6	1600
	7	1300
	8	1150

(2) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na ekli (I) Sayılı Cetvelin "I- GENEL İDARE HİZMETLERİ SINIFI" başlıklı bölümünün (e) bendine "Toplu Konut İdaresi Başkan Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "1. Hukuk Müşaviri, Hazine ve Maliye Bakanlığı Hukuk Müşaviri" ibaresi, (I) Sayılı Cetvelin "I- GENEL İDARE HİZMETLERİ SINIFI" başlıklı bölümünün (f) bendine "Başbakanlık Başkanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Muhakemat Müdürü, Büyükşehir Belediyesi ile bağlı kuruluşlardaki Hukuk Müşaviri ile Hukuk İşleri Müdürü, Hukuk Müşaviri" ibaresi eklenmiştir.

3) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na ekli (II) Sayılı Cetvelin "I- BAŞBAKANLIK VE BAKANLIKLARDA" bölümünde yer alan "Maliye Bakanlığı Hukuk Müşaviri" ibaresi, "4- BAŞBAKANLIK VE BAKANLIKLARDA" bölümünde yer alan "Hukuk Müşaviri" ve "Muhakemat Müdürü" ibareleri, "5 YARGI KURULUŞLARI, BAĞLI VE İLGİLİ KURULUŞLAR İLE YÜKSEK ÖĞRETİM KURULUŞLARINDA" "Hukuk Müşaviri", "Başhukuk Müşaviri" ve "Hukuk İşleri Müdürü" ibareleri ile, "6- MAHALLİ İDARELER İLE BAĞLI VE İLGİLİ KURULUŞLARDA" bölümünde yer alan "Büyük Şehir Belediye ile bağlı kuruluşlarındaki 1. Hukuk Müşaviri," ibaresi metinden çıkarılmıştır.

Madde 3- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 152. maddesinin "Tazminatlar, fıkrasının "A- Özel Hizmet Tazminatı:" bölümünün d) bendi, aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"d) Avukatlık Hizmetleri Sınıfına dahil kadrolarda bulunanlar için % 200'üne, Kanun kapsamındaki "Başhukuk Müşaviri ile 1. Hukuk Müşaviri" kadroları için % 300'üne, "Hukuk Müşaviri, Muhakemat Müdürü ve Hukuk İşleri Müdürü" kadroları için % 230'una"

Madde 4- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na ekli (IV) Sayılı Makam Tazminatı Cetvelinin 8 inci sırasına aşağıdaki (d) bendi eklenmiş ve mevcut (d) bendi (e) bendi olarak tesessül ettirilmiştir.

"d) Birinci dereceli kadroya atanmış olmak şartıyla, Hukuk Müşavirleri, Muhakemat Müdürleri, Hukuk İşleri Müdürleri ve Avukatlar 2.000 "

Madde 5- (1) 02.11.2011 tarihli ve 666 Sayılı Kamu Görevlilerinin Mali Haklarının Düzenlenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin ekli I) SAYILI CETVEL'in "A-Aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre alanlar" bölümünün 1 no'lu satırının (g) bendine "Hukuk Müşaviri" ibaresinden sonra gelmek üzere "Muhakemat Müdürü, diğer Hukuk İşleri Müdürü" ibareleri eklenmiş ve bu bentteki "170" ibaresi "175" olarak değiştirilmiştir; aynı bölümün "5- Kadroları Avukatlık Hizmetleri Sınıfında yer alan personel;" şeklindeki satır "5- Kadroları Avukatlık Hizmetleri sınıfında yer alan personel (Genel Yönetim kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlar ile kamu iktisadi teşebbüslerindeki sözleşmeli olarak çalışanlar dahil);" şeklinde ve bu satırın (1), (2) ve (3) numaralarında gösterilen "150", "140" ve "130" ibareleri sırasıyla "170", "160" ve "150" olarak değiştirilmiştir.

(2) 399 sayılı "Kamu iktisadi Teşebbüslerinin Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin" 3 üncü maddesinin (b) bendinin ikinci paragrafına, "müfettiş ve müfettiş yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Avukatlar" ibaresi eklenmiştir.

(3) 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendine "%40'ı" ibaresinden sonra gelmek üzere "; hukuk biriminde görev yapan diğer personele %5'i" ibaresi eklenmiştir.

(4) 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ek-1 madde olarak : " Kamu Avukatlarının çalıştığı idarelerce, göreve başlayan kamu avukatlarına Zorunlu Mesleki Mesuliyet sigortası yaptırılır ve prim ilgili İdarece karşılanır. Sigorta mahiyeti ve koşulları bu KHK'nin 16. Maddesi uyarınca çıkartılan yönetmelikte yapılacak değişiklikler ile belirlenir." Hükmü eklenmiştir.

Madde 6- Bu Kanunla yapılan iyileştirmelerden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonraki aybaşından itibaren belirtilen kadrolardan emekli olanlar da yararlandırılır.

Geçici Madde 1- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ilan edilen Hukuk Müşaviri, Hazine Avukat ve avukat alımında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte bulunan mevzuat hükümleri uygulanır.

Madde 7- Bu Kanun hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 8- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

